

eneste omdrejningspunkt er en sandhed med store modifikationer, for det berømte ordsprog »Tale er sølv, men tavshed er guld« understreger med al tydelighed, at tale ikke er det eneste og ej heller det mest afgørende i det repræsentative demokrati. Tale er nu engang ikke guld, ligegyldigt om det er her i Folketinget, på universiteter, i en folkeskole eller et helt fjerde sted, for hvad ville tale være værd, hvis ingen lyttede? Hvad ville ministerens redegørelse være værd, hvis ingen læste den eller lyttede til den?

I Venstre tror vi på det umådelig vigtige i at lytte til andres ønsker, argumenter og synspunkter og ikke mindst ungdommens. Men der hersker en ikke ubetydelig fare ved at anvende demokratiprædikamentet i flæng, for alle kan vel blive enige om, at demokrati er et yderst positivt ladet begreb. Hvad selve ordet dækker over i uddannelsesmæssig sammenhæng fortaber sig ofte i massive tågebanker, og da demokratibegrebet er uhyre luftigt, er der også en umiskendelig tendens til, at begrebet anvendes som et meget højtravende ord for medbestemmelse, samspil eller samarbejde. Man risikerer nemlig at komme ind på en glidebane, hvor evindelige diskussioner og debatter underminerer både fagligheden og også sagligheden. Dermed risikerer man at sætte al udvikling og alle fremskridt i stå, når alt skal vendes, drejes og debatteres, fordi der konstant skal sættes spørgsmålstegn ved enhver ekspertise, enhver viden.

Det er ganske enkelt utopisk at tro, at al viden kan demokratiseres. Der er nu engang nogle, der ved bedre og mere end andre. Og i lærerens situation skal læreren kunne sætte sig i respekt og være autoritet uden at være autoritær. Han skal trække sin autoritet fra sin viden, sin personlige og didaktiske og faglige og saglige viden, ind i læringsforholdet og markere en grænse for den intimisering, som samarbejdet og ligeværdets ånd lægger op til.

Naturligvis skal vi lytte til ungdommen, men i Venstre tror vi altså ikke på, at al viden og ekspertise kan demokratiseres. Vi tror snarere på, at det, der grundlæggende gavner såvel uddannelsessystemet som den enkelte, er at praktisere den rette dosis samarbejde og medbestemmelse, som på én og samme gang sikrer respekten for demokratiet som dannelseselement i vores uddannelse. Med ministerens brændende ønske om demokrati bevæger vi os måske ud på et skråplan, hvor denne balance nemt risikerer at tippe.

I Venstre tror vi altså på, at evnen til at lytte til bl.a. ungdommen er uundværlig i det levende og engagerede demokrati, for det er evnen til at lytte snarere end evnen til at tale, der drejer sig om i uddannelsessystemet. Det gælder altså om at samarbejde og få medindflydelse på sin dagligdag.

I grunden er det interessant, at de sidste undersøgelser viser, at når det gælder politisk medleven og interesse, så ligger de danske elever og studerende i den internationale superliga. Det vidner netop om, at det politiske engagement i forvejen blomstrer, og at vi måske ikke har brug for mange flere idealistiske tiltag fra ministeriets side i uddannelsessektoren.

Men ikke alle ministerens planer er udtryk for blå luft, og i Venstre vil vi f.eks. gerne give opbakning til de spændende og visionære planer om at skabe et internationalt akademi om demokrati og uddannelse på dansk jord. Det er sådanne konstruktive ideer, der er interessante at føre ud i livet.

Grundlæggende ønsker Venstre altså at forbedre samarbejdet og forbedre den enkeltes medindflydelse på sin dagligdag og sin uddannelsessituation. Men det gøres ikke gennem store ord og luftige begreber, der er så dunkle og indholdsløse, at de i værste fald skaber pseudodemokratiske tilstande, der underminerer fagligheden.

Det er rigtigt, at børn og unge tidligt bør lære at lytte og afveje argumenter for fælles beslutninger, men mindst lige så vigtigt er det, at de lærer først at indhente og bearbejde den viden, som kræves for at træffe beslutninger, for deri ligger vel den egentlige oplæring til demokratiet, og det er vigtigt ikke at glemme, at det er fundamentet for vores demokratiske kultur.

Hvis man som borger skal kunne deltage aktivt og kvalificeret i samfundsdebatten, er det centralt at beherske basale færdigheder som at kunne læse og skrive og at kende vor stammes og Moder Jords historie. Hvis de basale faglige færdigheder ikke er i orden, er demokratiet i virkeligheden i alarmerende fare.

Det er vigtigt at have dette forhold for øje.

Vore uddannelsesinstitutioners primære funktion bør altid være at sikre eleverne og de studerende muligheder for at tilegne sig de bedst mulige faglige færdigheder. Man må altså ikke svigte det faglige indhold og fundament.

Når det er sagt, skal det selvfølgelig også siges, at det vigtigt at medinddrage og lytte til de unges, altså elevernes og de studerendes,